

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Opera

Lactantius, Lucius Caecilius Firmianus

[Venedig], 4. Apr. 1497

Lactantii firmiani de resurrectionis dominicae die

[urn:nbn:de:bsz:31-300412](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-300412)

DE RESVRRECTIONE DOMINI

Quassaq; cū sulua substrauit cinama mir   Omnia cū domino dona redisse suo.
 Se sup ipōit: sinitq; i odoribus æuū. (cha   Nāq; triūphāti post tristia tartara Christo
 Inde ferūt totidē quæ uiuere debeat annos   Vndiq; frōde nemus: gramia flore fauēt.
 Corpe de primo uolucrē phœnica renasci   Legibus iferni oppressis: sup astra meantē
 Dantes   Laudāt rite deū lux: polus: arua: fretum.
 c Ossi per li gran saui se confessa   Qui crucifixus erat deus ecce poia regnat
 Che la phœnice muore: e poi renasci   Dantq; creatori cuncta creata precem.
 Che al cinquecenteno anno se rapressa   Mobilitas anni. mēs sum. lux alma rierum
 Herba ne biada in sua uita nō palce: Horarū splendor. stridula: cūcta fauent.
 Ma sol de incenso lachrymæ & amomo   Hic tibi silua comis: plaudit quoq; cāp?ari
 Enardose mirrha son le ultime phalce.   Hic grates tacito palmitē uitis agit. (stis
 Lactātiū fir. de resurrectiōis dñice die.   Hic tibi nūc auū resonāt uirgulta sulurro
 Alue festa dies. toto uenerabilis æuo   Has inter nimio passer amore canit.
 Qua deus ifernū uicit: & astrā tenet   Christe salus rerū: bone cōditor atq; redē
 Tēpora florifero rutilāt diuincta sereno   Vnica progenies ex deitate p̄ris   (ptor
 Et maiore poli lumine porta patet.   Irrecitabiliter manans de corde parentis:
 Altius igniuomum solē cæli orbita ducit   Verbum subsistens: & patris ore potens.
 Qui uagus oceanas exit & intrat aqvas.   Aequalis concurs: socius: cū patre coæuus
 Armatus radiis elemēta liquētia lustrans   Quo sumpsit mūdas p̄cipe principiū.
 Hac in nocte breui tendit in orbe diem.   Aethera suspēdis: sola operis: æquora fūdīf
 Splēdida sincerro producūt æthera uultu   Quæq; locis habitāt: q̄ moderata uigent
 Læticiamq; suā sydera clara probant.   Qui gen? humanū cernēs misisse p̄fūdo
 Terra ferax uario fundit munuscula cultu   Vtq; hoīem eripes: es quoq; fact? homo.
 Cū bene uernarit. reddit & annus opes.   Nec nostro tantū uoluisti e corpore nasci:
 Mollia purputeū pingunt uiolaria campū   Sed caro quæ nasci pertulit atq; mori.
 Prata uirēt herbis: & micat herba comis.   Funeris exegas pateris nouus auctor: & or
 Paulatim subeūt stellātia lumina florum: Intra mortis iter dādo salutis opē.   (bis:
 Floribus aridēt gramina cuncta suis   Tristia cessarū infernæ uincula legis:
 Semine deposito late seges exilit aruis   Expauitq; chaos luminis ore premi.
 Spōdens agricolę uincere posse famem.   Depeunt tenebræ Christi fulgore fugatæ:
 Catidice deserto lachrymat sua gaudia pal   Aeternæ noctis pallia crassa cadunt.
 Vñ merū tribuat dat mō uitis aquā (mel   Sollicitā: sed redde fidē precor: alma ptās:
 Cortice de matris tenera lanugine surgēs   Tertia lux redit: surge sepulte meus
 Preparat ad partū turgida gēma sinuth.   Nō decet ut uili tumulo tua mēbra tegāt
 Subq; hyemis tēpus filiorū crine reuulso   Nō precium mundi uilia saxa premant.
 Iam reparat uiridās frōdea tecta nemus: Indignū est cuius claudūc cūcta pugillo
 Mixta salix: abies: coril? siler: uulnuis: acer.   Vt regat iuclusum rupe uetante lapis.
 Plaudit q̄q; suis arbor amœna cōis (nux   Litea tolle precor: sudana lique sepulchro
 Cōstructura suos apis hic aluearia liquēs   Tu satis es nobis: & sine te nihil est:
 Floribus instrepitās poplite mella rapit   Solue cathenatas inferni carceris umbras:
 Adcātus reuocat auis: quæ carmie clauso.   Et reuoca sursum quicquid ad ima ruit.
 Pigrior hyberno frigore muta fuit.   Redde tuā faciē: uideāt ut sacula lumen
 Hinc philomena suis attēpat organa cānis   Redde diem: qui nos te moriente fugit.
 Fitq; reppulso dulcior aura melo.   Sed plāe iplesti remeās pie uictor olympi
 Ecce renascētis testatur gratia mundi.   Tartara pressa iacent: nec sua iura tenēt

NEPHYTHOMON

Inferius ifaturabiliter caua guttura pēdēs Addit hac fælix cōcors mercede sacerdos
 Qui raperet semper sit tua præda deus. Qui dare uult domino dupla talēta suo.
 Eripis innumerū populū de carcere mortis: Ad meliora trahēs gentili errore uagātes:
 Et sequitur liber, quo suus autor abis. Bestia ne raperet munit ouile dei.
 Euomit absortā pauidā fera bælua plebē: Quos pri⁹ eua nocēs fecerat: hos mō red
 Et fauce lupi subtrahit agnus oues. Ecclesiæ pastor ubere lacte sinu. Cdit
 Hic tumulū repetēs post tartara carne fū FINIS
 Belliger ad cælos āpla trophea r̄fers (pta Arguit hic hominū sectas Lactancius oēs
 Quos hūit pœnale chaos: iā reddidit iste: Septeno falsas codice uera docēs.
 Et quos mors peteret: hos noua uita tenet Siue deū tangat turbato lumine cernēs:
 Rex sacer ecce tuī radiat p̄ magna trophēi Ira furor: gemino pernotat inde libro,
 Cū puras animas sacra lauacra beant. Et uolucrū phœnix uersu cōprehēdit una
 Cādīdus egredit nītidis exercitus undis. Quæ nostro nunq̄ pascit alma solo:
 Atq; uetus uitiū purgat in amne nouo. Hicq; redēptoris nostri nō carmīa desunt:
 Fulgētes aīas uestis quoq; cādīda signat: Quæ positū e tumulo dulce canēdo uocāt
 Et grege denūneo grauida pastor habet. Prefferat hūc pri⁹ mūdi caput iclyta rama
 Post regina premit qppe colēda maris.

Nephytomon Lactancii Firmiani incipit.

Am si iustitia est ueri dei cultus: quid enim tam iustum ad æquitate:
 tem: tam piū ad honorem: tam necessarium ad salutem: q̄ deum
 cognoscere ut parentem: uenerari ut dominum: eiusq; legi aut præ
 ceptis obtemperare? Nescierunt ergo iustitiam philosophi: quia
 nec ipsum deum agnouerunt: & ideo refelli putauerunt a Carneades
 de: cuius hæc fuit disputatio nullum esse ius naturale. Itaque om
 nes animantes ipsa ducente natura commoda sua defendere: & ideo
 iustitia si alienis utilitatibus consulat suas negliget: stultitiam esse dicendam. Quod si
 omnes populi penes quos sit imperium: ipsiq; Romani: qui orbem totum possedere: iu
 stitiam sequi uelint ac suum cuiq; restituere: quod uī & armis occupauerunt ad casas
 & egestatem reuertentur. Quod si fecerint: iustos dicemus equidem: sed tamen stultos
 iudicare necesse est: qui ut aliis proliat: sibi nocere contendunt. Deinde si reperiat aliq; Carneades
 hominem: qui aut aurum pro auricalco: aut argentum pro plumbo uendat per errorē:
 atq; id tenere necessitas cogit: utrū dissimulabit & emet paruo: an potius iudicabit iu
 stus utiq; dicetur: quia non sefellit: sed idem stultus qui alteri fecerit lucrū: sibi damnū
 sed facile de danno est. Quid si uita eius i periculum ueniet: ut eum aliquando necesse
 sit aut occipere: aut mori: quid faciet? Potest hoc euenire: ut naufragio facto inueniat
 aliquem imbecillum tabula inhaerentem: aut uicto exercitu fugiens: reperiet aliquem
 uulneratum equo insidentem: utrum ne aut illum tabula: aut hunc equo deturbabit:
 ut ipse possit euadere? Si uolet iustus eē nō faciet: sed idem stultus iudicabitur: q̄ dū al
 terius uitæ parcat: suam perdet. Si faciet q̄dem sapiens uidebitur: quia sibi cōsulet: sed
 & idem malus: q̄ nocebit. Acuta ista sane: sed respōdere ad ea facere possumus. Immita
 tio enī uominū facit ut sic eē uideatur. Nam & iustitia imaginē habet stultitiæ nō tamē
 est stultitia. Et malitia imaginem sapientiæ: non tamen sapientia est. Sed sicut malitia
 ista i cōseruandis utilitatibus suis intelligens redargui uidetur quia non sapientia: sed
 calliditas & asturia est: ita & iustitia non debet stultitia: sed innocentia nominari: quia